

PRIMEIRO ANUARIO DAS AVES DE GALICIA

ANOS 1992 - 1993

Editores:

Ignacio Munilla e José Guitián

CONTIDOS

Presentación -----	2
Lista Sistemática -----	3
Lista de autores -----	49
Lembranza de Salvatore Bongiorno -----	50
Ornitólogo do ano -----	51

NOVEMBRO 1994

PRESENTACION

Todo ornitólogo ou afeccionado as aves que se precie, ademais dos prismáticos procura levar no peto unha libreta e un lapis cos que tomar nota das observacións do día (claro que en ocasións os datos se collen en calquera papeliño que as máis das veces vai parar a lavadora). O caso é que a meirande parte de toda esta información non pasa do ámbito persoal, xa que non existe unha publicación axeitada para recollela; en definitiva, pérdese. A nosa intención primeira, cando fixémo-la proposta dun Anuario no II Congreso de Ornitoloxía foi a de crea-los medios para que isto non ocorra: non hai máis que imaxinar a cantidade de datos que estarían a disposición de todos si xa se levasen dez anos de anuarios.

Aínda por riba, nos últimos anos o estudio e observación das aves en Galicia colleu un grande pulo, e parécenos que xa é tempo de que se coñeza a nosa capacidade, tanto dos que traballamos no estudio das aves como dos que dedican a elas moitas das súas horas de lecer.

Xa rematado este traballo, non queda máis que esperar que vaia adiante, e que a partir desta data o envío de datos ós futuros anuarios sexa unha tarefa habitual para tódo-los ornitólogos, e que haxa grande competencia para o nomeamento do "ornitólogo galego do ano"

Ignacio Munilla
José Guitián

LISTA SISTEMÁTICA

Neste primeiro anuario publícanse case que tódalas citas enviadas referentes a observacións de aves en Galicia nos anos 1992 e 1993. Aínda así, foron eliminadas as que, segundo a nosa opinión, non tiñan interese, as citas incompletas e as pouco precisas. Neste senso recoméndase o máximo rigor no envío de datos; noutras palabras, se non son datos seguros sería mellor non dar traballo ós editores.

Para todos aqueles que non están afeitos a este tipo de anuarios, lembramos que os seguintes tipos de observacións teñen grande interese: a) Chegadas de especies estivais; b) Últimas datas de aves estivais; c) Chegadas de invernantes; d) Últimas datas de invernantes; e) Rexistros de rarezas, aves accidentais e ocasionais; f) Rexistros de aves escasas ou cunha área de distribución pequena, especialmente se a observación é fóra da devandita área; g) Comentarios (mellor se están baseados en datos recollidos de xeito sistemático) sobre os cambios no tamaño das poboacións aínda que sexan especies comúns. Son válidos tamén datos sobre a abundancia excepcional das especies nos pasos e invernada, sempre que se trate de localidades ben coñecidas; h) Censos de colonias de reprodución de calquera especie; i) Rexistros de nidificación das aves do apartado "f"; j) Calquera observación de comportamento (nidificación, trófico, etc.) pouco usual; k) Rexistros de individuos melánicos, albelos ou morfolóxicamente diferentes.

Por último, pensando nas persoas que terán que face-lo traballo de colleita e procesado das citas, é importante manda-las observacións ós poucos, mellor cada tres ou catro meses. No caso de enviar datos de varias especies, axuda moito que a relación siga a orde sistemática.

Seguímo-la lista patrón de De Juana (1994: Lista de las Aves de la Península Ibérica. SEO-Bird Life), tanto no que ten que ver coa clasificación sistemática e nomenclatura científica, como nos nomes españois das aves. Os nomes galegos son na meirande parte das veces os que dan Penas et al. (1991: Guía das Aves de Galicia); aínda que é ben certo que non puidemos resistirnos a poñer denominacións da nosa propia colleita.

De acordo con recentes traballos, esta lista recoñece como especies a *Larus cachinnans*, *Puffinus yelkouan* e *Anthus petrosus*. Por outra banda, considerouse interesante a inclusión das cifras de efectivos invernantes recollidas nos censos de inverno dos anos 1992 e 1993, publicados pola Consellería de Agricultura; nestes censos participan moitos dos ornitólogos que contribuíron ó Anuario e é quizais o único traballo sobre aves que se fai de xeito sistemático en Galicia.

Os datos de cada especie van precedidos polo seu nome científico, un nome galego e mailo nome español, diferenciándose tamén a información recollida para cada un dos dous anos, ou no seu defecto para o único ano con datos. As datas danse sempre con seis díxitos, ou con catro se é que se fala de mes e ano. As provincias represéntanse por medio das seguintes abreviaturas: Coruña (CO), Lugo (LU), Ourense (OU) e Pontevedra (PO), asemade dalgunhas informacións de Asturias (AS) e León (LE). Os autores (iniciais e primeiro apelido) das observacións figuran ó final da mesma. Esta autoría supón a propiedade dos datos e como tal han de ser citados na bibliografía.

A lista non recolle as especies da avifauna galega para as que non houbo datos de interese.

GAVIA STELLATA Mobella pequena Colimbo Chico

- * Invernantes 1992: 3, todos eles na ría de Arousa.
- * 2601-220292, 1 ave na Lanzada, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez
- * 23-240193; 2 na enseada da Coruña; A. Rodríguez.

GAVIA ARCTICA Mobella artica Colimbo Artico

- * Invernantes 1992: 20 (15 na ría de Noia).
- * 040492, derradeira data de observación de 1-2 aves que pasaron o inverno na Lanzada. 281192, primeira data do segundo periodo invernal na mesma enseada, tamén 1-2 aves; A. Rodríguez.
- * 040292, 8 en Carnota (CO); C.Cortizo. O día seguinte, cando menos 15, xunto con outras mobellas; J. Mouriño.
- * 210392, 3 aves, das cales 2 amosaban xa plumaxe nupcial, Areamaior, O Vicedo (LU); J. Mouriño.
- * Invernantes 1993: 3
- * 020193, 3 aves na enseada da Lanzada, Sanxenxo (PO); no segundo periodo invernal 2 aves na segunda semana de decembro; A. Rodríguez.

GAVIA IMMER Mobella grande Colimbo Grande

- * Invernantes 1992: 58 (53 na Costa da Morte).
- * 110492, 3 mobellas, unha delas xa con plumaxe nupcial; enseada de Razo-Baldaio, Carballo (CO); J. Mouriño.
- * Invernantes 1993: 19 (máximo 11 na Costa da Morte).
- * 180493; 4 aves (3 con plumaxe nupcial) na Lanzada; A. Rodríguez.

GAVIA ADAMSII Mobella biquibranca Colimbo de Adams

- * Invernantes 1992: 1 na Costa da Morte;

TACHYBAPTUS RUFICOLLIS Choupón pequeno Zampullín Chico

- * Invernantes 1992: 461 (225 na Limia e encoros ourensans).
- * Estudio da súa nidificación na provincia de Ourense: 100-120 parellas destacando A Limia e máis Castrelo de Miño como localidades principais; S.González, A.Villarino.
- * Cando menos 8 parellas nidificantes en dúas barreiras do concello de Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.
- * Posible cría tardía: 071192, adulto cebando a xuvenil, Cospeito (Lugo); L. J. Salaverri.
- * Invernantes 1993: 349

* O período reproductor abrangue máis de 5 meses: 180493, adultos con polos na ría de Foz (LU); L. J. Salaverri. 020993, adulto con tres polos recién nados na lagoa de Sobrado (CO); I. Munilla.

PODICEPS CRISTATUS Somorgullo cristado Somormujo Lavanco

* Invernantes 1992: 190 (165 na provincia de Ourense).

* Estudio do seu estatus reproductor na provincia de Ourense: Cría confirmada unicamente no encoro de S.Martiño con 9 parellas (un 35% menos que no ano 1988); S.González, A.Villarino.

* 310192, 3 aves, 2 delas amagan parada nupcial; encoro de Pumares, Rubiá (OR); Asier Rodríguez.

* 210792, 5 aves en plumaxe nupcial no encoro das Conchas, Bande (OU); A. Rodríguez.

* Invernantes 1993: 211 (158 na provincia de Ourense)

* 240193, 2 aves na enseada do Orzán, A Coruña; A. Rodríguez.

* 020293, 1 na lagoa de Louro (CO); C. Cortizo.

* 050693, 1 en plumaxe nupcial en areeira da Limia (OU); J. Mouriño.

PODICEPS GRISEGENA Somorgullo cincento Somormujo Cuellirrojo

* 050292, 1 na ría de Camariñas, (CO); J. Mouriño.

* 081192, 1 na enseada da Lanzada, Sanxenxo (PO); F. Arcos, R. Salvadores, I. Mosquera.

* Invernantes 1993: 2, todos na ría do Eo (LU).

* 270493, ave en plumaxe nupcial, Barra, Cangas (PO); C. Vidal.

PODICEPS AURITUS Somorgullo real Zampullín Cuellirrojo

* Invernantes 1992: 2.

* 110192-040492, 2 na enseada da Ladeira, Baiona (PO); R. Costas, A. Gil, C. Vidal, R. Salvadores.

* Invernantes 1993: 1 na ría do Eo.

* 141193, 2 en plumaxe de inverno no esteiro do Miño (PO); J. L. Ucha.

PODICEPS NIGRICOLLIS Somorgullo orelleiro Zampullín Cuellinegro

* Invernantes 1992: 34 (24 na beiramar de Lugo)

* Invernantes 1993: 39, (26 na ría do Eo).

FULMARUS GLACIALIS Fulmar Fulmar

* 300492, 1 fulmar voando por sobre da colonia de gaivotas nos cantiles da Sisarga Grande (CO) durante 2 minutos, antes de ser botada fóra por un inmaturo de L. cachinnans; J. Mouriño, P. Alonso.

PUFFINUS GRISEUS Pardela curricacho Pardela Sombría

* 230792, 3 aves voando cara ó Sur, na bocana da ría de Pontevedra; J. Mouriño.

PUFFINUS PUFFINUS Pardela furabuchos Pardela Pichoneta

* 060992, 430 aves na enseada da Lanzada, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

PUFFINUS YELKOUAN Pardela Mediterránea Pardela Mediterránea

* 200192, observación invernal de 2 + 5 aves entre as Illas Cíes e a Costa da Vela, Cangas (PO); J. Mouriño, F. Sierra, P. Sierra.

* Primeiras observacións primaverais: 130592, 4 + 8 aves ó SO. das Illas Sisargas (CO). 200592, 15 aves pousadas no mar na costa da Vela, Cangas (PO); J. Mouriño.

HYDROBATES PELAGICUS Paíño do mal tempo Paíño Común

* Confírmase a nidificación do paíño en Galicia: No Vilán de Fóra, Camariñas (CO) foron capturadas 10 aves con placa incubatriz, e no Cabo Prior (CO), atopouse un niño cun polo e restos de 7 ovos; R. Costas, M. G. Pousa, V. X. Cabaleiro.

SULA BASSANA Mascato común Alcatraz Común

* Varias observacións estivais, maiormente inmaturas, destacando: 200592, 25 na costa da Vela, Cangas (PO). 50, nas Illas Sisargas (CO); J. Mouriño.

* Forte paso cara ó norte, 456 aves/h. na Illa de Ons; J. Mouriño.

* 100593, 20 entre inmaturas e xuvenís, Muxía (CO); J. Mouriño.

PHALACROCORAX CARBO Corvo mariño real Cormorán Grande

* Invernantes 1992: 2985 (1083 na ría de Arousa).

* 190192, cóntanse 771 aves no seu camiño os durmideiros na enseada Umia-O Grove (PO); A. Rodríguez.

* Varias observacións estivais: 010692, inmaturo nas Sisargas (CO); 020692, 1 no cabo Vilán (CO); 020692, 1 en Muxía (CO); 220692, 2 no cabo Vilán (CO); J. Mouriño.

* Na enseada Umia-O Grove, presentes ata o 090592; no segundo período invernal a partir do 310892; A. Rodríguez

* Invernantes 1993: 3137 (1080 na ría de Arousa).

* 120293, 80 nunha batea fronte a Barraña, Boiro (PO); I. Munilla, J. Gutián.

* Na enseada Umia- O Grove, presentes ata ó 180493 e a partir do 030893; A. Rodríguez.

PHALACROCORAX ARISTOTELIS Corvo mariño cristado Cormorán Moñudo

* Invernantes 1992: 1498

* Primeiros en comeza-la cría: 050292, 5 niños con aves chocando no Gavoteiro, Fisterra (CO); J. Mouriño.

* 100392, 3 parellas nidificantes na Punta Langosteira, Arteixo (CO); I. Munilla, B. López.

* 16,220692, bota fóra dunha repisa a U. aalge cando menos en 3 ocasións; Illas Sisargas; J. Mouriño.

* 050892, adulto aínda chocando na Illa de Ons, (PO); J. Mouriño.

* Censo da poboación nidificante nas Illas Cíes, e estudio da bioloxía da reprodución: 997 parellas; I. Munilla, J. Mouriño, P. Alonso, B. López.

* Invernantes 1993: 1711.

* Primeiros en criar: 300193, 26 adultos en plumaxe nupcial, maioría ocupando niño e emparellados no Burato do Inferno, Illa de Ons; J. Mouriño.

BOTAURUS STELLARIS Avetouro común Avetoro Común

* 210392, 1 en Cospeito (Lugo); L.J. Salaverri.

IXOBRYCHUS MINUTUS Garza pequena Avetorillo Común

As citas de nidificación recollidas permiten axusta-la súa área de cría en Galicia.

* Observacións en Budiño, O Porriño (PO): 050592, un ave; J. Mouriño, R. Rodríguez, F. Sierra. 110692, unha parella; J. Torres.

* 0905-030792, Intento de cría dunha parella na Barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

* 0792, cría confirmada dunha parella na ría de Foz (LU); L. J. Salaverri.

* 1992: Estímanse 5 parellas nidificantes na provincia de Ourense (3 con cría segura), 3 na Limia e 2 en Beade; A. Villarino, S. González.

* 100593, unha parella en Budiño; J. Torres

NYCTICORAX NYCTICORAX Garza noiteira Martinete

* 181092, inmaturo na barreira da Fianteira, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

* 200792, inmaturu nas ribeiras do Tambre, Busto, Santiago (CO); A. Rodríguez.

BULBULCUS IBIS Garza mediana Garcilla Bueyera

* Invernantes 1992: 3 (2 en Sabón e 1 en Umia-O Grove).

* 020292, 2 posiblemente adultos no encoro de Sabón, Arteixo (CO); J. A. de Souza.

* 110492, 1 na barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

* 130492, 1 en labradíos preto de Xinzo (OU); F. Arcos, M. A. Fernández, R. Salvadores, X. Barcia.

EGRETTA GARZETTA Garzota Garceta Común

* Invernantes 1992: 352 (196 na ría de Arousa)

* Invernantes 1993: 345 (130 na ría de Arousa)

* Varias observacións na provincia de Ourense: 250993, 8 adultos no río Miño en Pereiro de Aguiar; 260993, 1 adulto en Rivela, Coles (OU); 231093, 1 adulto en Vilar de Santos (OU); A. Villarino.

EGRETTA ALBA Garza branca Garceta Grande

* Invernantes 1992: 1 na ría de Ortigueira.

* Invernantes 1993: 1 na mesma ría que no ano anterior.

ARDEA CINEREA Garza real Garza Real

* Invernantes 1992: 1230, ben repartidas.

* 050992, 92 na ría de Foz (LU); L. J. Salaverri.

* Invernantes 1993: 1075

* O 93 foi o terceiro ano de invernada dun individuo con marcas roxas nas ás na ría de Foz (LU); L. J. Salaverri.

* 120293, 21 nunha batea de Barraña, Boiro (CO); I. Munilla, J. Guitián.

* 301293, 145 pousadas na duna a cuberto de forte temporal na Area de Nemiña, Muxía (CO). J. Guitián, T. Bermejo.

ARDEA PURPUREA Garza imperial Garza Imperial

* 260493, 2 aves en plumaxe nupcial na lagoa de S. Pedro de Muro, Porto do Son, (CO). J. Mouriño.

* 010993, 1 nas Gándaras de Budiño, O Porriño (CO); J. Torres

CICONIA NIGRA Cegoña negra Cigúeña Negra

* 040792, 1 voando por sobre o encoro de S. Martiño xunto con 1 C.ciconia, A Rúa (OU); F. Arcos, C. Luciarte.

* 310793, adulto pasa voando cara ó sur na Illa de Ons, Bueu (PO); F. Arcos.

CICONIA CICONIA Cegoña branca Cigúeña Común

* 170592, 12 por sobre da ría de Foz (LU); L.J. Salaverri

* 030892, xuvenil moi canso collido coa man na Illa de Ons e posteriormente trasladado ó Centro de recuperación da fauna salvaxe de Castiñeiras; J. Mouriño.

* Estudio do estatus reproductor da especie en Galicia no ano 1992: Das 33 parellas nidificantes (23 en Ourense; 9 en Lugo e 1 en Pontevedra), 24 sacaron polos sobranceiros o que fai unha productividade media de 2,28 polos/niño; nótase un grande incremento con respecto a anos anteriores; F. Arcos, R. Salvadores, J. C. Laxe. Os dous adultos do único niño de Pontevedra (Cerguido, O Porriño) apareceran mortos; J. Mouriño.

* Primeiras de volta: 230293, 2 no vasureiro da Rúa (OU); I.Munilla. 2 en Rairiz da Veiga (OU); J. Mouriño.

* 160393, 1 sobre Santiago de Compostela; M. Fuentes.

* 03-0493, observacións continuadas dunha ave en fincas do polígono industrial de S. Cibrao das Viñas (OU); J. Lorenzo.

* Datos de nidificación en Lugo: 130693, niño sobre carballo demoucado con dous polos xa grandes, A Pastoriza. 260693, niño sobre carballo demoucado, cando menos cun polo. Bazar, Castro de Rei; L. J. Salaverri.

* No ano 1993 contáronse un total de 16 parellas na Limia, onde a máxima concentración observada foi de 28 aves no mes de Xuño, J. Mouriño, P. Alonso.

* Parece como se algunhas non marchasen: 311293, 1 en niño, A Rúa (OU); J. Guitián.

PLEGADIS FALCINELLUS Mazarico mouro Morito

* 221192, 2 na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.

* Invernantes 1993: 1, no esteiro do Miño.

* 29-300493, 1 inmaturo na lagoa de Cospeito (LU); L. J. Salaverri

* Varias observacións no derradeiro tercio do ano no esteiro do Miño (PO): O primeiro mazarico mouro foi visto o 130993, mentres que as 3 aves do 071293

foron o número máximo, seguido por 2 ó 23,251093. A última cita é do 181293; J. Torres, J. L. Ucha, C. Vidal.

PLATALEA LEUCORODIA Cullereiro Espátula

* Invernantes 1992: 15 (13 na enseada Umia-O Grove).

* 6-8 cullereiros ó final do verán: 120792, 1 adulto en plumaxe nupcial na ría de Foz (LU); L.J. Salaverri. 180992, 2 na beira portuguesa do esteiro do Miño, e 4 xuvenís na beira galega ó 280992; J. Mouriño e C. Vidal. 091092, 1 na ría de Foz (LU); L. J. Salaverri.

* Invernantes 1993: 16 (14 na enseada Umia-O Grove)

* Outras na primeira metade do ano: 100193, 1 con anel na ría de Foz (LU); L.J. Salaverri. 150493, 2 xuvenís en Baldaio, Carballo (CO); M. López Caeiro. 160593, adulto en plumaxe nupcial na Veiga da Saínza, Porqueira (OU), F. Arcos, C. Luciarte. Vista tamén ó 040693, J. Mouriño, P. Alonso.

* Paso patente tanto na costa como no interior: 21-280993, 4 inmaturos, un deles foi anelado na illa de Vlieland (Holanda) ó 090693, lagoa de Bardancos (LU); L. J. Salaverri. 250993, 3 na ría de Foz (LU); L.J. Salaverri. 111093, 3 na marisma da Ramallosa, Baiona (PO) a mañá, e 5 na enseada de S. Simón, Vilaboa (PO) no serán do mesmo día; F. Arcos, M. A. Conde, R. Salvadores. 161093, 4 na lagoa de Cake, Castro de Lea (LU); A. Callejo. 291093, adulto na Xunqueira do Lagares, Vigo (PO); J. A. López, A. Santos.

* Dato de invernada: 061293, 29 na enseada Umia-O Grove (PO); R. Salvadores, T. Salvadores.

CYGNUS OLOR Cisne real Cisne Vulgar

* 24,270192, inmaturado posiblemente escapado no encoro de Cecebre, (CO). J. Mouriño.

* 141292, 3 na ría de Ortigueira, (CO); Asier Rodríguez.

* 290893-121293. 1 adulto na ría de Foz (LU), posiblemente escapado de xardín particular no concello de Alfoz (LU); L.J.Salaverri.

ANSER ALBIFRONS Anser careto grande Anser Careto Grande

* Invernantes 1992: 2 en Valdoviño. Esta visita excepcional alongouse cando menos ata o 270192; J. Mouriño.

ANSER ANSER Anser cincento Anser Común

* Invernantes 1992: 12 (5 na ría do Eo).

* 231092, 1 no encoro de Castrelo de Miño (OU); C. Vidal.

* 011192-170193, 5 aves no esteiro do Miño, A Guarda (PO); J. Torres, C. Vidal, A. Rodríguez.

* Invernantes 1993: 8 (5 no esteiro do Miño).

* 021193, 13 no esteiro do Miño, A Guarda (PO); C. Vidal. Contáronse 14 doce días máis tarde; J.L. Ucha.

BRANTA BERNICLA Ganso cabecinegro Barnacla Carinegra

* Invernantes 1992: 84 (60 na ría de Ortigueira).

* Observacións continuadas ate o mes de marzo: 1801-220292, bando na enseada Umia-O Grove; máximo de 56 aves o día 200192; A. Rodríguez. 200192, 17 aves da subespecie nominal a 1 km. da costa, ao SO. da Punta Borneira, Cangas (PO); J. Mouriño, F. Sierra, P. Sierra. 010292, 5 na ría de Foz (LU); L.J.Salaverri. 050292, 1 en Ligunde, Camariñas (CO); J. Mouriño. 290292, 1 no Carregal, Ribeira (CO); C. Luciarde, R. Salvadores, C. Vidal. 220392, adulto e individuo de primeiro inverno da subespecie B. b. bernicla na lagoa de Baldaio (CO); J. A. de Souza.

* 140692, 1 adulto na enseada da Insua, Ponteceso-Cabanas (CO); R. Costas.

* Invernantes 1993: 2, en Ortigueira.

* 13-221193, 2 inmaturos, un deles posiblemente da subespecie B.b.hrota, na ría de Foz (LU); L.J.Salaverri.

* 02-171093, 4 xuvenís no esteiro do Miño, A Guarda (PO). Os días 23,24 e 251093, 3 xuvenís e 2 adultos todos eles da subespecie B.b.hrota; R. Costas, J.L. Ucha, M.G. Pousa, C. Blanco, M. Arias, J. Torres, C. Vidal.

TADORNA FERRUGINEA Pato canelo Tarro Canelo

No inverno 92-93 Ponteceso recibiu a visita de 4 canelos, mentres que na enseada Umia-O Grove o total foi de 5. Completan a lista outras 4 aves en Ponteceso no primeiro semestre do 92 e no segundo periodo invernal do 93, 1 (pode que 2) en Umia-O Grove e 1 nun pequeno encoro do interior. Existe a sospeita de que algúns poidan ser aves escapadas.

* Invernantes 1992: 3 na enseada de A Insua, Ponteceso (CO).

* Patos canelos na enseada da Insua, Ponteceso (CO): 140692, 1 femia; R.Costas. 201292, 4 aves; J. Mouriño.

* 041092, parella con aneis metálicos nos tarsos presente no segundo periodo invernal a partir desta data na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.

* Invernantes 1993: 6 (4 en Ponteceso, 2 en Umia-O Grove).

* Observacións na enseada Umia-O Grove (PO): A parella que chegou o pasado outubro permanece ata o 250293; posteriormente, 070393, 1 macho e 2 femias todos anelados, quedando o macho ata o 160493; A. Rodríguez.

* No segundo periodo invernal do ano 1993: 1 macho solitario anelado a partir do 181093; A. Rodríguez. 061193 e 201193, 1 femia, J. Torres. Seguramente é a mesma ave que foi observada con detalle o 191293 e que levaba un anel no tarso esquerdo; R. Costas, C. Blanco.

* 02,061093; Nestas dúas datas observouse un ave na compañía doutras anátidas no pequeno encoro de Vilasenín, Ordes (CO), segundo o seu comportamento non semellaba ser escapada; I. Munilla.

TADORNA TADORNA Pato branco Tarro Blanco

* Invernantes 1992: 5 (2 Valdoviño, 2 Baldaio e 1 Cecebre).

- * 010292, 2 na ría de Foz (LU); L. J. Salaverri.
- * Invernantes 1993: 1 na enseada Umia-O Grove.
- * 0101-070393, 1 femia na enseada Umia- O Grove; A. Rodríguez.

ANAS PENELOPE Pato asubión Anade Silbón

- * Invernantes 1992: 5.936 (3.100 na ría do Eo).
- * Invernantes 1993: 4.472, como sempre, máximo na ría do Eo con 2.287
- * 200393, derradeira observación invernada ou paso na lagoa de Cospeito (LU); L. J. Salaverri.

ANAS STREPERA Pato cincento Anade Friso

- * Invernantes 1992: 208 (69 en Valdoviño).
- * Invernantes 1993: 166 (máximo na Frouxeira de Valdoviño con 60 aves)

ANAS CRECCA Cerceta real Cerceta Común.

- * Invernantes 1992: 4.552 (732 na enseada Umia-O Grove).
- * Cospeito recibiu a visita dunha ave americana: 2902-280392, macho da subespecie A. c. carolinensis; L. J. Salaverri.
- * Invernantes 1993: 3.479, bastante repartidos.
- * 180193, 933 na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.
- * 300493, parella no río Limia, Rairiz da Veiga (OU); J. Mouriño, F. Sierra.

ANAS PLATYRHYNCHOS Alavanco real Anade Real

- * Invernantes 1992: 12.933 (2.685 na Limia e encoros ourensans).
- * Invernantes 1993: 10.657 (máximo na ría de Vigo con 2.188 azulóns)

ANAS ACUTA Pato rabilongo Anade Rabudo

- * Invernantes 1992: 1174 (970 na ría do Eo, superando un ano máis o umbral numérico que marca o seu interese internacional para a invernada da especie).
- * 120792; O primeiro en chegar foi un macho mudando na ría de Foz (LU); L. J. Salaverri.
- * Invernantes 1993: 481 (261 na ría do Eo, a cantidade máis baixa dos últimos anos)
- * 030493, última observación invernada ou paso, Lagoa de Cospeito (LU); L.J.Salaverri.

ANAS QUERQUEDULA Cerceta do estío Cerceta Carretona

* Datos do paso prenupcial: 140392, 9 en Cospeito (LU); L.J.Salaverri. 1403-050492, 1 macho na Barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

* 020892, macho en muda na lagoa de Sobrado (CO); J. A. de Souza.

* 141092, parella no seu paso postnupcial, Cospeito (LU); L. J. Salaverri.

* Boa cobertura do paso da primavera do 93: 2002-300493 na lagoa de Cospeito (LU); L. J. Salaverri. 180393, femia na barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez. 090493, macho na lagoa de Muro, Porto do Son, (CO); M. A. Conde, X. López. 010593, macho no río Limia, Rairiz da Veiga, (OU); P. Alonso, I. Mosquera, R. Salvadores.

* Ave algo retrasada de máis: 230593, macho na lagoa de Budiño, O Porriño (PO); F. Arcos, R. Salvadores, C. Vidal.

ANAS DISCORS Cerceta aliazul Cerceta Aliazul

* Invernantes 1992: 1 no encoro de Castrelo.

ANAS CLYPEATA Pato cullerete Pato Cuchara

* Invernantes 1992: 967 (542 na ría de Ortigueira).

* Invernantes 1993: 943 (417 en Ortigueira).

NETTA RUFINA Parrulo rubio Pato Colorado

* Primeira cita de cría da especie en Galicia: 180892, femia na compañía de 6 polos dunhas 5 semanas de idade, encoro de Castrelo (OU); S. Gonzalez, A. Villarino.

* Invernantes 1993: 2 (enseada Umia-O Grove, e S. Simón)

AYTHYA FERINA Parrulo choupón Porrón Común

* Invernantes 1992: 1393 (338 na enseada de S. Simón, CO)

* Invernantes 1993: 1087 (427 no encoro de Fervenzas, PO)

AYTHYA NYROCA Parrulo ferruxento Porrón Pardo

* Invernantes 1993: 2, no encoro de S. Martiño (OU).

AYTHYA FULIGULA Parrulo cristado Porrón Moñudo

* Invernantes 1992: 2978 (1699 no encoro de Castrelo).

* Cría confirmada: 170792, lagoa grande de Cospeito, (LU); L.J.Salaverri.

* Invernantes 1993: 2276 (1655 no encoro de Castrelo)

AYTHYA MARILA Parrulo caribranco Porrón Bastardo

* Invernantes 1992: 8

* Enseada Umia-O Grove: Parella presente no primeiro periodo invernal do 92 ate o 210292, quedando xa logo o macho ata ó 150392; A partires do 061292, macho de primeiro inverno; A. Rodríguez.

* 270192, 2 femias ou xuvenís na lagoa de A Frouxeira, Valdoviño (CO); J. Mouriño.

* 291192, 1 xuvenil en Mougás, xunto con 146 A.fuligula en Forno do Duque, A Guarda (PO); F. Arcos

* Invernantes 1993: 3 (1 en Ponteceso e 2 no esteiro do Miño).

* 150393, 1 macho na barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); posteriormente 1 macho de primeiro inverno a partir do 051293; A. Rodríguez.

* 181193, 1 macho na enseada de S. Simón, Vilaboa (PO); C. Vidal.

SOMATERIA MOLLISIMA Eider Eider

* Invernantes 1992: 1 na enseada de S. Simón, (PO).

* Invernantes 1993: Por segundo ano consecutivo, a enseada de S. Simón acolleu o único eider contabilizado no censo de invernantes.

CLANGULA HYEMALIS Parrulo rabudo Havelda

Cando menos 13 achegáronse no primeiro periodo invernal do 92.

* Bando de 6 aves (inmature e cinco femias) no primeiro periodo invernal do ano 92 ata o 26 de xaneiro na zona de A Lanzada-O Grove-Umia; xa logo 4 aves o 0802 e 1 ave os días 9 e 2202; A. Rodríguez.

* Outras citas de 1-2 aves: 180192, 2 no esteiro do Miño (PO); J. Mouriño. 280192-090292, femia ou xuvenil en Mougás, Oia (PO); R. Salvadores, C. Vidal. 040192-160292, femia adulta na enseada de Seaia, Malpica (CO); xa vai polo terceiro ano consecutivo que se detecta a invernada dunha femia adulta nesta mesma enseada; A. Bartolomé. 050292, 2 en Lourido, Muxía (CO); J. Mouriño.

* Sorprendente cita terra adentro: 270192, 1 ave no encoro de Cecebre (CO); J. Mouriño.

* 1993, observacións na ría de Vigo: 271093-211293, macho primeiro inverno invernando en Praia América, Nigrán (PO); M. A. Conde, I. Mosquera, R. Salvadores, C. Vidal. 141193, femia mudando a inverno no porto de Panxón (PO); J. L. Ucha. 121293, femia na Area Madorra, Nigrán (PO); M. A. Conde, I. Mosquera, R. Salvadores.

MELANITTA NIGRA Parrulo pentumeiro común Negrón Común

O primeiro inverno do ano 92 trouxo moitos superándose o milleiro de aves no censo de invernantes, e con varias observacións de bandos de máis de un cento. Por contra, o ano 93 mostrouse bastante ruín.

* Invernantes 1992: 1331 (mais de 400 aves tanto na ría de Arousa como na Costa da Morte).

* 180192, 270 na enseada da Lanzada; A. Rodríguez.

* 050292, bando de 45 (5 machos, 3 deles xuvenís) na ría de Camariñas (CO); J. Mouriño.

* Invernantes 1993: 29

MELANITTA FUSCA Parrulo mourelo Negrón Especulado

* Invernantes 1992: 2 (costa de Lugo e ría de Arousa)

* 05-091293, 2 femias ou xuvenís na praia de Patos, Nigrán (PO); R. Salvadores, T. Salvadores, C. Vidal.

BUCEPHALA CLANGULA Parrulo ollodouro Porrón Osculado

* Invernantes 1992: 1 na enseada de Umia-O Grove.

* Interessante cita no interior: 060392, 1 femia na pequena lagoa de Sobrado dos Monxes, (CO); C. Cortizo.

* Invernantes 1993: 1 na lagoa de Doniños.

MERGUS SERRATOR Mergo cristado Serreta Mediana

* Invernantes 1992: 196 (170 na ría de Arousa).

* Invernantes 1993: 118 (97 na ría de Arousa).

* 121293, femia na enseada de Ladeira, Baiona (PO); J. Mouriño.

PERNIS APIVORUS Miñato abelleiro Halcón Abejero

* Alguns datos de posible cría: 310592 e 010692, parella en Quiroga (LU); L.J. Salaverri. 21-220792, serra do Xurés, Lobios (OU); A. Rodríguez.

* Soamente individuos solitarios: 030693, Mondoñedo, (LU); L.J.Salaverri. 160693, Quiroga (LU); C.Cortizo. 270693, en Casaio, Carballeda de Valdeorras (OU); J.L. Ucha. 100993, 1 sobrevoa a lagoa de Budiño, O Porriño (PO); C. Vidal.

ELANIUS CAERULEUS Peneireiro cincento Elanio Azul

Unha única cita desta interesante rapina que calquera dia vai criar en Galicia.

* 300793, 1 en Xares, A Veiga (OU); J. Guitián, L. Ector.

MILVUS MIGRANS Miñato queimado Milano Negro

Parecen definitivamente pasados os tempos en que era moi difícil observar unha destas aves en Galicia

* 230292, primeiro do ano na Limia (OU); J. Mouriño.

* Outras citas do 92: 280392, pescando peixiños e coméndoos en voo na lagoa de Cospeito (LU); L.J.Salaverri. 220592, 1 ave en Ordes, e outra ó 130792, en Mesón do Vento (CO); I. Munilla. 300792, 1 en Duxame, Cruces (PO); A. Rodríguez.

* 100592, 1 ave no vasureiro de Lalín (PO); nos últimos anos detectouse a presenza de 1 a 3 miñatos neste vasureiro (abril e maio veñen sendo os meses que concentran a maior parte das observacións); M. A. Agulló.

* Primeiros do ano: 200393, Lagoa de Cospeito (LU); L.J.Salaverri. 070493, 2 en Cobas, Rubiá (OU); I. Munilla.

* Outras observacións do 93: 300493, 1 en Abegondo, (CO); A. Rodríguez. 150693, 2 en Quiroga (LU); C. Cortizo. 040893, de Portomarín a Belesar en barco, observáronse un total de 18 aves (2+1+1+1+9+2+1+1) voando sobre o encoro; R. Romero, J. Giménez.

* Ultima cita, xa tarde de mais: 141193, 1 no vasureiro de Lalín (PO); M. A. Agulló.

MILVUS MILVUS Miñato real Milano Real

* 301093, 1 no alto do Canizo, A Gudiña (OU); J.L. Ucha.

NEOPHRON PERCNOPTERUS Abutre branco Alimoche

Mantense a dúbida con respecto da cría nestes dous anos da única parella da especie en Galicia.

* A parella que vén criando na Serra da Enciña da Lastra nos últimos anos, foi vista repetidamente nas cercanías de Cobas, Rubiá (OU) nos meses de xuño e xullo do 92. Damos como probable a súa nidificación neste ano; J. Guitián, P. Guitián, T. Bermejo.

* 050493, 1 adulto en Cobas, Rubiá (OU); Javier Guitián.

GYPS FULVUS Abutre leonado Buitre Común.

* 170592, 1 ave adulta na serra de O Candán, Silleda (PO); M. A. Agulló, P. Alonso.

CIRCAETUS GALLICUS Aguia albela Aguila Culebrera

* Primeiras cobreiras do 92: 160492, parella na Serra de Queixa, Chandrexa (OU); I. Munilla. 270492, Parella en voo nupcial, Vilamartín de Valdeorras (OU); C.Cortizo.

* 150892, 1 sobre o río Ulla, Monterroso, (LU); J. Mouriño.

* Primeiras de volta no 93: 060493, 1 no val do río Soldón, Quiroga (LU); I. Munilla, J. Guitián, R. Romero, M. P. Ondina. 070493, parella en Casoi -unha delas levaba unha cobra- Sobradelo (OU); I. Munilla, R. Romero. 180493, Parella en voo nupcial, A Rúa (OU); C. Cortizo.

* Citas quizais dos pasos migratorios: 200493, 1 ave sobrevoando monte pretiño da beiramar, Traba, Laxe (CO); M. López Caeiro. 280893, 1 en Castro de S. Fiz, Antas de Ulla (CO); J. Mouriño.

CIRCUS AERUGINOSUS Rapina arpella Aguilucho Lagunero

* Víronse rapinas cando menos por dúas veces no esteiro do Miño: 1 femia ó 180192; J. Mouriño, e 1 femia ou inmaturo ó 011192; A. Rodríguez. E tamén en Cospeito (LU): 1 macho de segundo ano ó 210392 e 1 femia en varias datas do mes de setembro; L. J. Salaverri.

* Outras zonas cunha soa observación: 270192, femia ou xuvenil na lagoa de A Frouxeira, Valdoviño (CO); J. Mouriño. 050592, 1 na lagoa de Budiño, O Porriño (PO); J. Mouriño, F. Sierra, P. Sierra. 160592, femia ou xuvenil na Veiga da Saínza, Rairiz da Veiga (OU); R. Salvadores, C. Vidal. E finalmente, 221192, femia ou xuvenil na lagoa de S. Pedro de Muro, Porto do Son (CO) ó 221192; F. Arcos, M. A. Conde, R. Salvadores.

* No 93 A Limia aportou a maior parte das observacións: 210393, 1 macho; F. Arcos, M.A. Conde, I. Mosquera, R. Salvadores. 300493, femia ou xuvenil; J. Mouriño. 010593, macho ou xuvenil; P. Alonso, I. Mosquera, R. Salvadores. 200593, femia ou xuvenil; J. Mouriño.

* 140893, inmaturo e femia adulta na lagoa de Cospeito (LU) foi o único "doblete"; L. J. Salaverri.

CIRCUS PYGARGUS Rapina cincenta Aguilucho Cenizo

* 150492, primeiros do ano, 2 machos e 2 femias en Couso, Irixo (OU); ademais confirmase a cría de 3-4 parellas na comarca; M.A. Agulló.

* 260492, 6 xuntos en Manzaneda (OU); C.Cortizo.

* Primeira observación: 170493, Veiga de Pumar, Castro de Rei (LU); L.J. Salaverri.

BUTEO BUTEO Miñato común Ratonero Común

* 210792, rateiro acosado por gaiivotas cae o mar aínda que posteriormente fai por remontar voo, Illa de Ons (PO); J. Mouriño, R. Rodríguez.

* 300493, ocupando niño de aguia real, primeiros voos dos polos o 160693, Ribas de Sil (OU); C.Cortizo

AQUILA CRYSAETOS Aguia real Aguila Real

* 1992, cría confirmada e datos de fenoloxía e produtividade: 200492, adulto chocando; 250492 pito de poucos días; 300692 primeiros voos do pito; Nordés de Ourense; C. Cortizo. 200692, atopouse niño con xuvenil xa grande e completamente emplumado; Surés de Ourense; I. Munilla, R. Romero.

* Remata o estudio do estatus da especie en Galicia, levado a cabo por un grupo de traballo que foi creado no I Congreso de Ornitoloxía. No ano 92 recolléronse observacións de 12 individuos e 7 parellas, case que todas na provincia de Ourense. Confirmouse a nidificación de 3 parellas que lograron quitar un polo, ademais de 3 parellas probables e 1 posible.

* Intento de cría: 280393, deitada no niño (probablemente chocando); visitas posteriores (maio e xuño), indican abandono; Nordés de Ourense (OU); C.Cortizo.

HIERAAETUS PENNATUS Aguia caudal Aguila Calzada

* Observacións de aves solitarias: 270592, na Fonsagrada (LU); C.Cortizo. 080892, individuo fase escura, Cospeito (LU); L. J. Salaverri.

* 06-0792, observacións repetidas no concello de Rubiá (OU); J. Guitian.

* No ano 1993 observáronse aves solitarias: 120893 en Ponte Monforte (LU); 130893, val do Navea, S. Xoán de Río, (OU); J. M. Martínez. 221093, individuo fase clara, Padrón (CO); L. Tapia del Rio.

* A especie pódese considerar como habitual na Serra da Enciña da Lastra, Rubiá, (OU), segundo datos das últimas tempadas; J. Guitian.

HIERAAETUS FASCIATUS Aguia perdiceira Aguila Perdicera

* 270693, parella de adultos en Pena Trevinca (OU); J.L. Ucha

PANDION HALIAETUS Aguia peixeira Aguila Pescadora

Varias citas na provincia de Ourense, onde aparece como invernante regular xa dende o ano 1988 (Primeira cita 160288); segundo informan M. E. Theotonio et al.

* 280192, 2 en Alongos no encoro de Castrelo é a primeira cita do ano; mentres a última observación foi ó 110292 con 1 en Quenlle tamén no mesmo encoro; M.E. Theotonio, F. J. Fernández, G. Fernández, A. Theotonio.

* 090193, 1 no encoro de Frieira (primeira cita do inverno 92/93); a última foi vista ó 230193 en Alongos, no encoro de Castrelo. No segundo periodo invernal, 1 no encoro de Castrelo, Puga ó 131293; M. E. Theotonio, F. J. Fernández, G. Fernández, A. Theotonio.

* 171093, 1 ave no esteiro do Miño, A Guarda (PO); R. Costas, M. G. Pousa; C. Blanco; M. Arias.

FALCO COLUMBARIUS Esmerillón Esmerejón

* 130492, 1 ave perto da canle de Antela, Sarreaus (OU); F. Arcos, M. A. Fernández, X. Barcia, R. Salvadores.

* 211292, xuvenil ou femia na xunqueira de Carnota (CO); A.Bartolomé, J. L. García Allut.

* No 93, varias observacións na Limia (OU): 260293, macho ou inmaturo en Sandiás; R. Salvadores, C. Vidal. 210393, 1 na Veiga da Saínza, Rairiz da Veiga; F. Arcos, M. A. Conde, I. Mosquera, R. Salvadores. 100493, 1 macho en A Porqueira; F. Arcos, R. Salvadores, C. Vidal.

FALCO SUBBUTEO Falcón pequeno Alcotán

* Primeiras chegadas: 260492, Cospeito (LU); L.J.Salaverri. 060592, Chandelores, Sanxenxo (PO); I. Munilla. 090592, O Grove (PO); A. Rodriguez.

* 010892, intento de captura de galo da braña (*Vanellus vanellus*), Cospeito (LU); L.J.Salaverri.

* 071092, predación sobre estornio (*Sturnus sp.*). Bardancos (LU); L.J.Salaverri.

* Primeiros do ano 93: 100493, 2 en Rairiz da Veiga (OU); F. Arcos, M. A. Conde, I. Mosquera, R. Salvadores. 110493, 1 en Aldán, Cangas (PO); R. Salvadores. 240493, Lagoa de Cospeito (LU); L.J.Salaverri.

* Concentracións na Limia: 230493, 40; F. Sierra. 210593, 12; J. Mouriño.

* Ultimos en marchar: 021093 enseada Umia-O Grove (PO); A. Rodríguez. 081093, As Lagoas, Ourense (OU); A. Villarino. 091093, Barreiros (LU); L.J.Salaverri. 101093, inmaturo capturando pequeno passer, Reza, Ourense; A. Villarino.

FALCO PEREGRINUS Falcón peregrino Halcón Común

* Datos de fenoloxía para o ano 92: 290492, ocupando niño de aguia real con 3 polos pequenos, Quiroga (LU). 270592, polo con plumaxe completo, A Fonsagrada (LU); C.Cortizo.

* 060493, intento de captura dunha choia (*P. pyrrhocorax*), Paradapiñol, Quiroga (LU); I. Munilla, M. P. Ondina.

* Máis datos fenolóxicos: 080493, adulto chocando, Coreixido, O Bolo (OU); I. Munilla, R. Romero. 180493, adulto chocando no mesmo niño de aguia do ano anterior, Quiroga (LU); C.Cortizo.

ALECTORIS RUFA Perdiz roxa Perdíz Común

* 220792, adulto con 7 polos na Illa de Ons (PO); J. Mouriño.

* 090893, 28 xuvenís peonando pola beira da estrada, Corredoiras, (CO); I. Munilla, J. Giménez.

PERDIX PERDIX Charrela Perdiz Pardilla

* 070493, 3 no val do S. Xil, Casaio, Sobradelo (OU); algo por baixo do límite altitudinal inferior da especie en Galicia; J. Guitián.

COTURNIX COTURNIX Paspallás Codorniz

* 030993, escoitados os últimos paspallás, A Madanela, Cruces (PO); I. Munilla, M. Rodríguez, R. Romero.

* 081293, cazouse 1 en Carbia, Cruces (PO); M. Rodríguez, R. Romero.

RALLUS AQUATICUS Rascón de auga Rascón

* 1992, censo da poboación nidificante na provincia de Ourense: 5-10 parellas; A. Villarino, S. González.

* 120493, cría segura en Ponteceso (CO); A. Rodríguez.

CREX CREX Rascón de terra Guión de Codornices

* 1092, 1 cazado en Tomiño (PO); I. Munilla.

GALLINULA CHLOROPUS Galiña de río Polla de Agua

* Censo da poboación nidificante na provincia de Ourense no ano 92: 175-190 parellas; A.Villarino, S. González.

* No ano 93, amplíase a área de nidificación na provincia de Ourense con dúas parellas probables no río Limia entre Ponte Liñares a As Conchas; J. Mouriño, P. Alonso.

* 201093, xuvenís de postas tardías na canle de Antela, (OU); J. Mouriño.

FULICA ATRA Galiñola Focha Común

* Invernantes 1992: 1792 (516 en Valdoviño)

* Censo da poboación nidificante na provincia de Ourense no ano 92: 23-55 parellas; A. Villarino, S. González.

* Invernantes 1993: 1355 (379 na provincia de Ourense)

TETRAX TETRAX Sisón Sisón

* 080593, primeira observación (non pasan o inverno na zona), Campos da Espiñeira, Cospeito (LU); L.J.Salaverri.

* 300793, 2 femias e 1 macho en Pardemarín, A Estrada (PO); A. Rodríguez.

HAEMATOPUS OSTRALEGUS Gavita Ostrero

* Invernantes 1992: 1137 (máximo 411 na ría de Arousa).

* 190192, 654 na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.

* Invernantes 1993: 1537 (603 na enseada Umia-O Grove).

* 040293, bando de 44 en praia do porto de Baiona (PO); I. Munilla.

* 190493, 6 adultos en plumaxe nupcial en tres illas (Sálvora, Noro, A Vionta) da ría de Arousa; A. Rodríguez.

HIMANTOPUS HIMANTOPUS Patuda Cigüeñela

* 260492. 3 na Ría de Foz (LU); L.J.Salaverri.

* Observacións estivais que poden suxerir intentos de nidificación no ano 92: 060593, parella na xunqueira da Ramallosa, Baiona (PO); C. Vidal. 160592, parella na barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez. 120693, parella perto de S. Vitorio, Xinzo (OU); F. Arcos, C. de la Huz, M. Mariño, R. Salvadores.

* No ano 1992 foi descuberta a que pensamos pode ser a primeira cita de nidificación da especie en Galicia: Colonia de cría na enseada da Insua, Ponteceso (CO) con 6 parellas que sacaron 18 polos; J. L. Rabuñal.

* 120693, 14 adultos e dous niños na pequena colonia de Ponteceso, ó 040893, 2 parellas con 2 polos; A. Rodríguez.

RECURVIROSTRA AVOSETTA Avoceta Avoceta

* Invernantes 1992: 1 na ría do Eo.

* Invernantes 1993: 2 (na ría do Eo, e en Ponteceso).

BURHINUS OEDICNEMUS Pernileiro Alcaraván

* Invernantes 1992: 5 en Corrubedo.

* Invernantes 1993: 1 na ría de Vigo.

* 170193, 1 ave no heliporto da enseada da Ladeira, Baiona (PO); J. Mouriño.

* 220593, 1 ave nas dunas do Carregal, Ribeira (CO); M.A. Conde.

CHARADRIUS DUBIUS Pílara areeira Chorlitejo Chico

* 100592-160592, nidificación probable no río Limia, Sandiás - Xinzo, (OU); R. Salvadores, R. Costas, C. Vidal.

* 270693, adulto na beira do río Miño, Caldelas de Tui, Tui (PO); I. Mosquera, R. Salvadores.

CHARADRIUS HIATICULA Pílara real Chorlitejo Grande

* Invernantes 1992: 524 (máximo 260 na ría de Arousa)

* Invernantes 1993: 274 (máximo 78 en Ponteceso)

CHARADRIUS ALEXANDRINUS Pílara papuda Chorlitejo Patinegro

* Invernantes 1992: 68

* No ano 1992 preséntase un completo estudio do seu estatus reproductor en Galicia: estimouse unha poboación total de 140-154 adultos (66-72 parellas); J. A. de Souza, J. Fafián, M. Caeiro, J. Velasco, A. Monteagudo. Nos areas da Lanzada confírmase a cría de 2 parellas que dan sacado cando menos 3 polos; A. Rodríguez.

* Invernantes 1993: 138

* Cría de 3 parellas na Lanzada, Sanxenxo (PO) no ano 93, e que sacan entre todas 4 polos; A. Rodriguez.

PLUVIALIS APRICARIA Pílara dourada grande Chorlito Dorado

* Invernantes 1992: 441 (150 na ría do Eo e 110 en Cospeito)

* 240192, bando de 60 nos entullos da mina de Meirama, xunto con 25 V. vanellus; J. Mouriño.

* Datos do paso de primavera: 010592, 6 en Baldaio, Carballo (CO); J. Mouriño.

* Invernantes 1993: 286 (174 en Corrubedo)

PLUVIALIS SQUATAROLA Pílara cincenta Chorlito Gris

* Invernantes 1992: 2564 (1620 na ría de Arousa).

* Invernantes 1993: 2786 (1922 na ría de Arousa)

VANELLUS VANELLUS Galo da braña Avefría

* Invernantes 1992: 4993 (3095 na provincia de Lugo).

* 270192, bando de 600-700 en Cecebre (CO); J. Mouriño.

* De 18 a 25 parellas nidificantes entre Cospeito (LU) e A Limia (OU) no ano 92; R. Salvadores, F. Arcos, R. F. Ramón.

* Invernantes 1993: 2578 (1341 na provincia de Lugo).

* 080593, adultos cando menos con 1 polo nos Campos da Espiñeira, Cospeito (LU); L.J.Salaverri.

CALIDRIS CANUTUS Pilro groso Correlimos Gordo

* Invernantes 1992: 11

* Invernantes 1993: 42

CALIDRIS ALBA Pilro bulebule Correlimos Tridáctilo

* Invernantes 1992: 138 (45 esteiro do Miño, 42 Ponteceso).

* Primeiras entradas: 200492, bando de 20, Baldaio, Carballo (CO); J. A. de Souza.

* Invernantes 1993: 162

* Primeiras observacions do paso de primavera: 250493, 3+1 aves en Baldaio (CO); J. A. de Souza.

CALIDRIS MINUTA Pilrriño patimouro Correlimos menudo

* Observacións de aves en paso: 26-310893, 3 na enseada Umia-O Grove e 2 ó 141093; A. Rodríguez. 250993, 5 na ría de Foz (LU); L. J. Salaverri.

* Dato de inverno; 061293, 1 na enseada Umia-O Grove (PO); R. Salvadores, T. Salvadores.

CALIDRIS FERRUGINEA Pilirro cubranco Correlimos Zarapitín

* Observacións no paso postnupcial: 200693, 1 en plumaxe de verán, Baldaio, Carballo (CO); J. A. de Souza. 290893, 8 na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.

CALIDRIS MARITIMA Pilirro cincento Correlimos Oscuro

* Invernantes 1992: 58 (41 na ría de Vigo)

* Invernantes 1993: 25 (23 no esteiro do Miño)

CALIDRIS ALPINA Pilirro curlibico Correlimos Común

* Invernantes 1992: 11.657 (máximo 4.726 Umia-O Grove).

* 250192, 5.830 na enseada Umia-O Grove; A. Rodriguez.

* Invernantes 1993: 7.935 (4.960 na enseada Umia-O Grove)

PHILOMACHUS PUGNAX Liorteiro Combatiente

* Invernantes 1992: 2 na Limia.

* Datos do paso prenupcial: 1-2 aves 1403-110492 na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez. 250492, 60 en Cospeito (LU); L.J. Salaverri.

* Paso prenupcial na enseada Umia-O Grove: 2703-040493, 2-5 aves; A. Rodríguez.

* No paso postnupcial: 24-310893, 1 femia nas Gándaras de Budiño, O Porriño (PO); J. Torres. 0809-091093, 2-5 aves na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.

LYMNOCRYPTES MINIMUS Becacina xorda Agachadiza Chica

* Invernantes 1992: 1 na ensenada da Insua, Ponteceso.

* Invernantes 1993: 2

GALLINAGO GALLINAGO Becacina cabra Agachadiza Común.

* Invernantes 1992: 203

* Invernantes 1993: 64

* Un ano máis, non se atoparon becacinas na época de reprodución en Bidueiro, Trasmirás (OU), parece definitivamente desaparecido este importantísimo núcleo de cría trala drenaxe feita coa concentración parcelaria; J. Mouriño.

LIMOSA LIMOSA Mazarico rabinegro Aguja Colinegra

- * Invernantes 1992: 225 (154 na ría de Arousa)
- * 190192; 329 na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.
- * Invernantes 1993: 219 (177 Umia-O Grove)
- * 271193, 222 na enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.

LIMOSA LAPPONICA Mazarico rabipinto Aguja Colipinta

- * Invernantes 1992: 1929 (máximo 564 Umia-O Grove).
- * 190192, 793 Umia-O Grove; A. Rodríguez.
- * Invernantes 1993: 85

NUMENIUS PHAEOPUS Mazarico galego Zarapito Trinador

- * Invernantes 1992: 33 (máximo 12 Umia-O Grove).
- * Primeiras observacions en Baldaio, Carballo (CO): 160492, bandos de 8+12+4; J.A. de Souza.
- * 170892, bando de 37 no fondo da ría do Barqueiro (LU); I.Munilla.
- * Invernantes 1993: 9 (3 na ría do Eo e 3 en San Simón)
- * Primeiras observacions en Baldaio: 1+21+2+2+2 entrando as dunas ó 180493; J.A.de Souza.
- * 270993, 412 mazaricos marcan un forte paso migrador na enseada Umia-O Grove (PO); A. Rodríguez.

NUMENIUS ARQUATA Mazarico curlí Zarapito Real

- * Invernantes 1992: 2148 (máximo 576 en Ortigueira).
- * Cría confirmada: Polo observado e máis fotografado o 050693 na Veiga de Pumar, Castro de Rei (LU); L.J.Salaverri.
- * Invernantes 1993: 1756 (668 en Ortigueira).

TRINGA ERYTHROPUS Bilurico patirrubio Archibebe Oscuro

- * Invernantes 1992: 1 no encoro de Cecebre.

* 261292, 8 na enseada Umia- O Grove; A. Rodríguez.

* Invernantes 1993: 5 na enseada Umia-O Grove.

TRINGA TOTANUS Bilurico común Archibebe Común

* Invernantes 1992: 490 (299 Umia- O Grove).

* 190192, 463 aves baixando a 60 o 310792, Enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.

* Invernantes 1993: 878 (756 Umia-O Grove)

TRINGA STAGNATILIS Bilurico fino Archibebe Fino

Outra observación de grande interés na enseada Umia-O Grove.

* 010292, 1 ave en plumaxe de inverno; A. Rodríguez.

TRINGA NEBULARIA Bilurico pativerde Archibebe Claro

* Invernantes 1992: 190 (máximo 83 na ría de Arousa).

* Invernantes 1993: 129, bastante repartidos.

* 061193, 124 aves na enseada Umia-O Grove; A.Rodríguez.

TRINGA OCHROPUS Bilurico alinegro Andarríos Grande

* Invernantes 1992: 6 (5 en Cecebre).

* 010892, 5 en Cospeito (LU); L.J. Salaverri.

* Invernantes 1993: 2 en Budiño.

* 120893, 1 ave na beira do encoro de Vilasenín, Ordes (CO); I. Munilla.

TRINGA GLAREOLA Bilurico pintado Andarríos Bastardo

* 220892, 5 en Cospeito (LU); L.J. Salaverri.

* 170492, 1 ave en plumaxe nupcial na barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

ACTITIS HYPOLEUCOS Bilurico bailón Andarrios Chico

* Invernantes 1992: 171

* Invernantes 1993: 144

ARENARIA INTERPRES Pílara riscada Vuelvepedras

* Invernantes 1992: 406

* Invernantes 1993: 336

PHALAROPUS LOBATUS Falaropo mouro Falaropo Picofino

* 071292; 1 ave inmatura avanzada ou mudando, Sada (CO); A. Rodríguez. Existe proba gráfica desta interesante observación.

STERCORARIUS POMARINUS Papamerda palleiro P galo Pomarino

* Observación de inverno: 200192, ave en fase escura quizais inmaturo, na bocana da Ria de Vigo (PO); J. Mouriño.

STERCORARIUS SKUA Papamerda real Págalo Grande

* 031092, 2 nadando na enseada da Lanzada (PO); A. Rodríguez.

LARUS MELANOCEPHALUS Gaivota cabecinegra Gaviota Cabecinegra

* Invernantes 1992: 6, na ría de Vigo.

* 19-200192, varias observacións na ría de Vigo: 1 adulto en Rodeira, Cangas; 1 na Xunqueira de Moaña e outro nas Illas Cíes; 1 inmaturo no centro da ría e outro fronte a Liméns, Cangas; J. Mouriño. Un mes máis tarde, ó 200292, adulto en plumaxe nupcial nas Cíes; C. Vidal.

* 020292, ave de segundo inverno; repítese a observación o 100292, Area de Razo (CO); J.A.de Souza.

* 031192, 2 adultos no mar fronte O Morrazo (rumbo Cangas-Cíes); J. Mouriño.

* Invernantes 1993: 1, no esteiro do Miño.

* Observacións na ría de Pontevedra: 070193, 1 adulto na Lanzada, Sanxenxo; J. Mouriño. 200293, 1 xuvenil de primeiro inverno en Campelo; J. L. Ucha.

* 270193, 1 adulto en Nerga, Cangas; I. Munilla, A. Fuentes.

LARUS MINUTUS Gaivota pequena Gaviota Enana

* 010992, xuvenil na Xunqueira do Lagares, Vigo (PO); I. Mosquera, R. Salvadores, T. Salvadores.

* 060993, xuvenil na Xunqueira do Lagares, Vigo (PO); R. Salvadores, I. Mosquera.

LARUS RIDIBUNDUS Gaivota chorona Gaviota Reidora

* Invernantes 1992: 27.917, nunca se contaran tantas nos censos invernaís.

* Invernantes 1993: 24.798

LARUS DELAWARENSIS Gaivota de Delaware Gaviota de Delaware

* Invernantes 1992: 4 (2 na ría do Eo, 2 na ría de Camariñas)

* 02 e 190692, inmatureo de segundo ano no peirao de Muxía (CO); J. Mouriño, A. Vigil.

* Invernantes 1993: 2 (Na ría do Eo e na Costa da Morte).

LARUS CANUS Gaivota papoia Gaviota Cana

* Invernantes 1992: 57 (44 na ría de Arousa)

* Invernantes 1993: 41 (23 na ría de Arousa)

* 090193, 13 na enseada Umia-O Grove; asemade un xuvenil o 240893, e 4 aves do 061293 á fin de ano; A. Rodríguez.

LARUS FUSCUS Gaivota escura Gaviota Sombría

* Invernantes 1992: 16.271, máximo dos últimos 6 anos.

* 190392, paso marcado cara ó norte na Punta Corbeira, Valdoviño (CO); J. Mouriño.

* Censo da poboación reproductora nas Sisargas no ano 92: 294 parellas e 23 parellas híbridas con L.cachinnans; J.Mouriño, F.Sierra.

* Invernantes 1993: 14.831

LARUS CACHINNANS Gaivota común Gaviota Patiamarilla

* Invernantes 1992: 78.988

* Datos de Fenoloxía nas Illas Cíes 1992: 0904, niños aínda baleiros; 2204, primeiro niño con posta completa (3 ovos); 060792, primeiro xuvenil emancipado na Punta Mourisca, Bueu (PO); J. Mouriño.

* Censo nas Illas Sisargas no ano 92: 12.987 parellas (+199% con respecto do ano 81); 23 parellas híbridas con L.fuscus; 3105, niño con 5 ovos. Censo na Punta do Vilán: (+3% con respecto o ano 82); J.Mouriño, F.Sierra.

* 220492, macho albelo (lombo e ás lixeiramente sombreadas) adulto nidificando, Illas Cíes, (PO); J. Mouriño, P. Alonso.

* Invernantes 1993: 79.719

* Observacións de bandos numerosos no interior: 090893, 480 + 5 L. fuscus no encoro de Vilagudín, e prados próximos, Ordes (CO); I. Munilla. 230993, as gaivotas sumáronse ás celebracións do ano santo aproveitando as instalacións do Monte do Gozo, bando de 600 (únicamente 20 adultos); I. Munilla, R. Romero.

LARUS GLAUCOIDES Gaivota polar Gaviota polar

* Invernantes 1993: 1, na ría do Eo.

LARUS HYPERBOREUS Gaivota hiperbórea Gaviota Hiperbórea

Recibímo-la visita de 2-3 aves no 92; O cabo Silleiro repetiu no 93.

* Invernantes 1992: 1 na ría de Camariñas.

* 26-280492, ave de primeiro ano no Cabo Silleiro, Baiona (PO); F. Arcos, I. Mosquera, R. Salvadores. E probable que esta mesma gaivota fora a observada ó 060592 no porto de A Guarda (PO) por C. Vidal.

* 02-220692. En tres datas vista ave de terceiro ano no peirao de Muxía (CO); J. Mouriño, F. Sierra, A. Vigil, X.L. Otero.

* 140293. Ave de segundo ano. Cabo Silleiro, Baiona (PO); F. Arcos, I. Mosquera.

LARUS MARINUS Gaivotón Gavión

* Invernantes 1992: 174

* Observacións estivais de inmaturos: 200692, ave no seu terceiro inverno, Xunqueira de Carnota (CO); J.A. de Souza. 160892, inmaturo de terceiro ano no peirao de Castropol, ría do Eo (AS); I. Munilla.

* Invernantes 1993: 136 (48 na costa de Lugo)

RISSA TRIDACTYLA Gaivota tridactila Gaviota Tridáctila

* 1992, censo de reproductoras nas Illas Sisargas (CO) : 185 parellas. A poboación semella estabilizada nestas cifras; J.Mouriño, F.Sierra.

* Aparente colapso reproductor da colonia das illas Sisargas (CO) no ano 93: 220593, ás 11:30 non había adulto ningún na colonia, e unicamente dous niños con ovos; a pouco de chegar os adultos comezan a traballar nos niños; 3 horas máis tarde desapareceran os ovos. 07-100693, situación e actividade similar, con abandonos en masa da colonia. M. López Caeiro

LARUS ARGENTATUS/CACHINNANS/FUSCUS

Conteos de aves inmaturas, probablemente a maior parte son de L. cachinnans.

* Invernantes 1992: 23.453

* Invernantes 1993: 22.657

STERNA SANDVICENSIS Carrán cristado Charrán Patinegro

* Invernantes 1992: 572 (349 na ría de Vigo)

* Concentración invernal na ría de Vigo: 190192, 301 aves en 3 bateas do polígono de Nerga, Cangas (PO); 220 ó día seguinte; J. Mouriño.

* Invernantes 1993: 188 (106 na ría de Vigo)

STERNA HIRUNDO Carrán común Charrán Común

* Invernantes 1992: 1 en Rianxo.

* 261292, 2 aves no porto de Cambados (PO); A. Rodríguez.

STERNA ALBIFRONS Carrán pirrí Charrancito

* 250592, adulto pescando na canle do Carregal, Corrubedo, (CO); J.A.de Souza.

* Paso migratorio na enseada Umia-O Grove: 1108-110992, o máximo foi de 11 na última data; A. Rodríguez.

* 010593, 1 ave na enseada Umia-O Grove; posteriormente 1-4 aves do 1908-080993 marcarían o paso migratorio de outono; A. Rodríguez.

CHLIDONIAS HYBRIDUS Carrán mallón Fumarel Cariblanco

* 300593, 1 adulto solitario na lagoa de Xuño, Porto do Son CO); I. Munilla, A. Fuentes.

CHLIDONIAS NIGER Carrán mouro Fumarel Común

* Observacións do paso de outono: 270992; 2 na barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez. 031092, 5 no encoro de Cecebre, (CO); A. Monteagudo, R.F. Ramón, F. Purroy, J. Mouriño.

URIA AALGE Arao dos cons Arao Común

* 030192, adulto da forma bridada en plumaxe nupcial na Costa da Vela, Cangas (PO); C. Vidal.

* 080693, 6 adultos no Magnánimo, Illas Sisargas, (CO); M. López Caeiro. E o único dato que temos que poda dar unha indicación dos efectivos reprodutores desta especie que, desgraciadamente, parece camiñar sen remedio cara a extinción en Galicia.

CEPPHUS GRYLLE Arao alibranco Arao aliblanco

A observación dunha destas aves no inverno do 92 pódese considerar como excepcional.

* 271292, ave no seu primeiro inverno, Area de Silgar, Sanxenxo (PO); I. Mosquera, R. Salvadores, C. Vidal.

COLUMBA OENAS Pomba zura Paloma Zurita

* Varias citas na metade oriental ourensá: 270492, 1 en Vilamartín de Valdeorras; 300492, 1 perto do encoro de Prada, A Veiga; 010792, 1 en Xares,

Viana do Bolo; C. Cortizo. 050792, escoita de canto e observación tamén no val do Xares, O Bolo; F. Arcos, C. Luciarte.

* 300493, bando de 20 na Limia, (OU); J. Mouriño.

* 170693, 3 nos arredores do encoro de Prada, A Veiga (OU); C. Cortizo.

STREPTOPELIA DECAOCTO Rula turca Tórtola Turca

* Aves aniñando cedo de máis: 270292, niño con polos nun Cupresus, Cambados (PO); A. Rodríguez.

* 151093, 5+1 pousándose xunto dun cortello en Sarria (LU); A.Villarino.

* 141093, 2 comendo froitos de Phytolacca americana; M.A. Conde.

STREPTOPELIA TURTUR Rula común Tórtola Común

* Primeira cita do ano na terra do Deza: 200492, 9 días mais cedo que o ano anterior, Lalín (PO); M.A. Agulló.

* 240493, primeira en Cospeito (LU); L.J.Salaverri.

* Últimas datas de presenza continuada: 110993, Cospeito (LU); L.J. Salaverri. 120993, 1 ave en Mende, Ourense, (OU); A.Villarino. 180993, 1 ave en Solláns, Teo (CO); I. Munilla.

* Cita tarde de máis: 101093, 3+1 en Campo de Reza, Ourense (OU); A.Villarino.

CLAMATOR GLANDARIUS Cuco papudo Críalo

* Cría confirmada na Illa de Arousa: 290292 vistos 2 adultos; o 140492 obsérvanse 2 inmaturas, un deles cebado por parella de pegas; A. Rodríguez.

* 180792. 1 ave voando ó carón da canle de Antela, Vilar de Santos (OU); F. Arcos, S. Arcos, C. Luciarte, M. Mullet.

* 040493, cópula nas dunas da enseada Umia-O Grove; A. Rodríguez.

CUCULUS CANORUS Cuco Cuco

* Primeiros cucando: 120393 en Cobas, Ames (CO); L. Navarro. 190393, Cobas, Ames (CO); J.Guitián, T.Bermejo.

* O último foi detectado ó 050993 en Mondoñedo (LU); L.J.Salaverri.

OTUS SCOPS Moucho de orelas Autillo

* Primeiros en chegar: 180393 en Poio (PO); A. Rodríguez. 280393, escoitado en Antas de Ulla (LU); J. Mouriño.

* Última data: 260893, 1+2 no Parque de Castrelos, Vigo (PO); A. Villarino.

BUBO BUBO Bufo real Buho Real.

* Cría probable: 200492, escoita e observación dunha parella, Forcarei (PO); M.A. Agulló.

STRIX ALUCO Avelaiona Cárabo

* 260492, nun piñeiral de Meis (PO), niño no chan con 1 polo; A. Rodríguez.

ASIO FLAMMEUS Curuxa das xunqueiras Lechuza Campestre

* No primeiro periodo invernal ata o 080292, 2 aves na enseada Umia- O Grove; localizáronse 3 pousadoiros con egagrópilas; A. Rodríguez.

* 150292, 1 voando a grande altura acosada por gaivotas, posteriormente perde altura e baixa a un pastizal, Agra de Beo, Malpica (CO); A. Bartolomé.

APUS APUS Falciño común Vencejo Común

* Primeiras chegadas do 92: 040492, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez. 260492, Ribeira (CO); J. Mouriño.

* 100992, últimos en Mondoñedo (LU); L.J. Salaverri.

* Primeiras observacións do ano 93: 090493, Cambados (PO); A. Rodríguez. 210493, 10 aves en Vigo (PO); F. Arcos. 240493, Lagoa de Cospeito (LU); L.J. Salaverri.

* 150793, 4 niños nunha palmeira, Mondariz, (PO); C. Vidal.

* 110993, últimos do ano, Lagoa de Bardancos (LU); L.J. Salaverri.

APUS MELBA Falciño real Vencejo Real

* Primeiros do ano 93: 280393, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez. 080493, 6 aves, Baiona (PO); C. Vidal.

* Observacións nas illas: 210492, 18 xuntos nas Cíes; 030892, 13 en Ons; 150592, 12 nas Sisargas; J. Mouriño.

ALCEDO ATHIS Picapeixe Martín Pescador

* 060692, na primeira tempada despois da construción dunha minicentral, criando en talude preto da presa, Pontecaldelas (PO); F.G. de la Torre, I. Munilla, R. Romero.

MEROPS APIASTER Abellaruco Abejaruco

* Primeiros de volta: 080493, Candeda, A Veiga (OU); I. Munilla, R. Romero. Cando menos dúas pequenas colonias na zona o que parece acredita-la

expansión cara ó norte da especie en Galicia. 170493, 16 en colonia, Viana do Bolo (OU); C.Cortizo.

UPUPA EPOPS Bubela Abubilla

* 180392, primeiras do ano na comarca do Deza, 2 aves en Vilatuxe, Lalín (PO); M.A. Agulló.

* Primeiras bubelas do 93: 110393, 1 en Viveiro (LU); I.Munilla, J.Gutián; e outra en Guimaráns, Ames (CO); T. Bermejo. 270393; Sanxenxo, (PO); A. Rodríguez. 280393. Primeira; escoitada en Antas de Ulla (LU); J. Mouriño.

JYNX TORQUILLA Peto formigueiro Torcecuello

* 030993, 1 pousado nun camiño en monte baixo as 13:00. Malpica (CO); A especie considérase migrador postnupcial escaso aínda que anual na zona; A.Bartolomé.

* 170493, escoita e observación de 2 aves en Carballeda de Valdeorras (OU); C.Cortizo.

* 050693, Cobas (OU), 1 individuo; J. Guitian, M. Fuentes.

CALANDRELLA BRACHYDACTYLA Calandriña común Terrera Común

* 270593, 1 ave, posiblemente adulta observada nas dunas de Baldaio, Carballo (CO); J.A.de Souza.

RIPARIA RIPARIA Anduriña das barreiras Aviión Zapador

* 210792; 12 niños en 2 colonias, Chans da Limia, Muíños (OU); A. Rodríguez.

* Na Lagoa de Bardancos, Castro de Rei (LU) entre o 170493 e o 110993; L.J.Salaverri.

* 200793, colonia con 15-20 niños na ribeira do Tambre, Trazo (CO); A. Rodríguez.

PTYONOPROGNE RUPESTRIS Anduriña dos penedos Aviión Roquero

* Datos de cría confirmada na provincia de Pontevedra no ano 92: 230692, en ponte da estrada nacional, Dozón; M. A. Agulló. Na presa do encoro de Portodemouros, Cruces, ó 300792, 5 niños; A. Rodríguez; mentres que ó 020992, observáronse entre 16 e 20 aves e cando menos 3 niños; I. Munilla. 200692, ponte na estrada entre Vilatuxe e Bustelos, Lalín (PO), 1 niño (repite no ano 93); A. Rodríguez.

* No 93, cría confirmada en Acibeiro, Forcarei (PO), 1 niño; en tres pontes do Tambre (tramo Sig eiro-Pontealbar) cando menos 11 niños; A. Rodríguez.

HIRUNDO RUSTICA Anduriña común Golondrina Común

* Permanecen en Cospeito (LU) entre ó 290292 e ó 141092; L.J. Salaverri.

* 130992, aínda niño con polos; Vilanova de Arousa (PO); A. Rodríguez.

* Primeiras datas do 93: 080293, 1 ave en Melón, (OU); C. Vidal. 250293, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

* Na lagoa de Cospeito (LU) chegaron o 060393, e marcharon o 251093; L.J.Salaverri.

HIRUNDO DAURICA Anduriña daúrica Golondrina Daúrica

Varias citas de nidificación, curiosamente todas elas en pontes.

* Nidificación en Pontevedra: 230692, observouse 1 macho saíndo dun niño situado nunha ponte, en anos anteriores (89 e 91) xa se tiña confirmada a cría desta anduriña, Pozo Negro, Dozón; M. A. Agulló. 300792, confirmase a cría nos arredores do encoro de Portodemouros, Cruces, con dous niños en pontes; A. Rodríguez.

* Observacións no encoro de Sta. Eulalia, A Veiga (OU): 050792, mínimo de 2 aves; F. Arcos, C. Luciarte. 010792, varias; C. Cortizo.

DELICHON URBICA Anduriña do cú branco Avión Común

* Chegan o 150392 a Mondoñedo (LU), marchando o 290992; L.J.Salaverri.

* Chegan o 300393 a Mondoñedo (LU), e marchan de Barreiros (LU) o 040993; L.J.Salaverri.

ANTHUS CAMPESTRIS Pica papuda Bisbita Campestre

* Data de paso outonal: 040892, 3 aves en Bustelos, Lalín (PO); A. Rodríguez.

ANTHUS TRIVIALIS Pica das árbores Bisbita Arbóreo

* En Cospeito (LU), presentes no periodo 2504-290892, ademais atopouse un niño con polos o 060692; L.J. Salaverri.

ANTHUS PRATENSIS Pica dos prados Bisbita Común

* No primeiro periodo invernal do 92, as últimas foron observadas ó 100392 en Mondoñedo (LU), L.J.Salaverri; e ó 110492 en Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

* 230992, primeira observación en Mondoñedo (LU); L. J. Salaverri.

* No ano 93, vista por última vez ó 140393 en Mondoñedo (LU); de volta ó 091093 en Barreiros (LU); L.J.Salaverri.

ANTHUS PETROSUS Pica da costa Bisbita Costero

* 2401-050492, 1-2 aves na Barreira de Rouxique, Sanxenxo (PO); No segundo período invernal a partir do 311092 (e ata o 280393); A. Rodríguez.

ANTHUS SPINOLETTA Pica da serra Bisbita Alpino

* Cría confirmada de dúas parellas fora das zonas de montaña: 180793, niño no chan o pé dunha mata de Erica cinerea ademais doutra ave dunha parella diferente con ceba no peteiro; (620 m.s.n.m.) Mondoñedo (LU) ; L. J. Salaverri.

MOTACILLA FLAVA Lavandeira verdeal Lavandera Boyera

* Primeiras do ano 92 da subespecie iberiae: 220392, na praia de Baldaio, Carballo (CO), J. A. de Souza é 110492 en Sanxenxo (PO), A. Rodríguez.

* Unha cita do paso de aves británicas: 100592, 1 Macho en plumaxe de verán presentando os caracteres da subespecie M.f.flava en Xinzo de Limia (OU); R. Costas.

* En Cospeito, (LU) presentes no periodo 2504-080892; L.J. Salaverri.

* Primeiras do ano 93: 270393, 1 nas ribeiras do río Louro, O Porriño (PO); R. Salvadores, C. Vidal. 040493, 1 macho na Xunqueira do Lagares; R. Salvadores. 170493, O Grove; A. Rodríguez. 240493, Campos da Espiñeira, Cospeito (LU); L.J.Salaverri.

* 130793, nidificación confirmada na illa de Ons (PO); I. Munilla.

* Pasos migratorios de certa magnitude detectados na Galicia interior no ano 93: 150993, dende as 20:10 chegaron varios bandos de 40-60 aves ata un total aproximado de 220 aves, continuando camiño cara ó norte ás 20:40; Porcallós, Lalín (PO). 180993, pasan bandos de 20-40 aves con intervalo de 5-8 minutos, en total 140 aves, a partir das 19:10; O Candán, Silleda (PO); M.A. Agulló.

MOTACILLA ALBA Lavandeira branca Lavandera Blanca

* 190193, macho con plumaxe nupcial cantando en Mondoñedo (LU); L.J.Salaverri.

* 010393. Ultima observación de invernada ou paso de aves da subespecie yarrelii; Mondoñedo (LU); L.J.Salaverri.

TROGLODYTES TROGLODYTES Carriza Chochín

* 200293, en pleno inverno xa andaba un macho a tece-lo niño na Xunqueira do Lagares, Vigo (PO); R. Salvadores.

PRUNELLA COLLARIS Azulenta papuda Acentor Alpino

* 271292, 1 en Penagache, Quintela de Leirado (OU); R. Costas, C. Blanco.

* 210293; entre 4 e 7 aves nos penedos dos cumios do Galiñeiro, lugar habitual de invernada; Gondomar (PO); J. Mouriño.

LUSCINIA MEGARHYNCHOS Reiseñor común Ruiseñor Común

* As primeiras escoitas foron o 210493 en varias localidades do concello de Rubiá (OU), J. Guitian; mentres que a última é do 121093 na Rabaza, Ourense; A. Villarino.

PHOENICURUS OCHRUIROS Rabirrubio tizón Colirrojo tizón.

* Interesantes observacións no mes de xuño do ano 92 na Serra de Enciña da Lastra: Unha parella saca adiante polos empregando un niño vello de *Ptyonoprogne rupestris*, Cabarcos (LE); S. Bongiorno, J. Guitian. Cando menos 5 parellas alimentan ocasionalmente polos xa grandes con froitos de *Prunus mahaleb*, Cobas (OU) e Cabarcos (LE); J. Guitian, M. Fuentes, T. Bermejo, P. Guitian, P. Amézquita.

PHOENICURUS PHOENICURUS Rabirrubio real Colirrojo Real

* 030792, macho en Pobra de Trives (OU); C.Cortizo.

* 170493, parella en Viana do Bolo (OU); C.Cortizo.

SAXICOLA RUBETRA Chasca rabipinta Tarabilla Norteña

Varias citas en zonas axeitadas para a cría.

* 100592, 2 machos cantores marcando territorio en Lodoselo, Laza (OU); F. Arcos, C. Luciarte.

* 170593, 1 macho en Airavella, Porqueira (OU); F. Arcos, R.F. Ramón, R. Salvadores.

* 180893, observación que pode ser do paso de outono: 1 macho na Pena Redonda, Asorei, Cruces (PO); I. Munilla.

OENANTHE OENANTHE Pedreiro cincento Collalba Gris

* Primeiras do ano : 050492, 2 no alto dun cantil na Punta Langosteira (CO); J.A.de Souza. 200492, O Candán, Forcarei (PO); M.A. Agulló.

* 190892, primeira observacion do paso de outono en Baldaio, Carballo (CO); J.A.de Souza.

* 100793, cría posible en Bustelos, Lalín (PO); A. Rodríguez.

OENANTHE HISPANICA Pedreiro marelo Collalba Rubia

* 170493, macho de gorxa negra na Rúa (OU); C.Cortizo.

MONTICOLA SAXATILIS Merlo rubio Roquero Rojo

* Unha cita portuguesa aínda que preto da "raia": 240792, 1 ave en Mina dos Carrís, Serra do Geres; A. Rodríguez.

MONTICOLA SOLITARIUS Merlo azul Roquero Solitario

* 200392, macho nos cantiles de Esteiro, Mañón (CO); J. Mouriño.

* Cría confirmada: 050792, parella cebando polos no encoro de Sta. Olalla, O Bolo (OU); F. Arcos, C. Luciarte.

* 05-0692, Unha parella ceba dous polos fóra do niño con cereixas (*Prunus avium*) e froitos de *Prunus mahaleb* en Cobas, Rubiá (OU); J. Guitian, P. Guitian, T. Bermejo.

* 090593, macho en Beariz (OU); C.Cortizo.

TURDUS MERULA Merlo común Mirlo Común

* Na derradeira semana de febreiro do ano 93, observouse un pito xa para voar na compañía de macho adulto no paseo da Ferradura, Santiago de Compostela (CO); Asier Rodríguez.

TURDUS PILARIS Tordo real Zorzal Real

* 180392, varias aves en Avión (OU), algo fora da área de invernada da especie en Galicia; C.Cortizo.

* Primeiros en paso migratorio de outono: 291093, 1 ave; 301093, 1 ave; Illa de Ons, Bueu (PO); F. Arcos.

* Excepcionalmente abundante nos espiñais da comarca de Rubiá (OU) no principio da invernada do ano 93; J. Guitian.

TURDUS PHILOMELOS Tordo común Zorzal Común

* 29-301093, paso migratorio outonal patente na Illa de Ons, Bueu (PO); F. Arcos.

TURDUS ILIACUS Tordo malvís Zorzal Alirrojo

* Primeiras chegadas de aves invernantes: 091192, na Serra de S. Mamede, Montederramo (OU); I. Munilla, J. Guitián.

* Aves en paso capturadas na Illa de Ons, Bueu (PO): 1 ó 291093, 3 o 301093, e 1 o 311093; F. Arcos.

* Aves xa asentadas: 241193, Bando de 40 comendo froitos de *Crataegus monogyna*; Manzaneda (OU); I. Munilla.

CETTIA CETTI Reiseñor da auga Ruiseñor Bastardo

* Presente todo o ano 1992 en dúas barreiras de Sanxenxo (PO), aínda que non se confirmou a cría; A. Rodríguez.

LOCUSTELLA NAEVIA Fulepa pintada Buscarla Pintoja

* 200892, 1 macho, posiblemente en paso, foi atopado morto na estrada en O Candán, Forcarei (PO); M.A. Agulló.

LOCUSTELLA LUSCINIOIDES Fulepa unicolor Buscarla Unicolor

- * 050592, 1 cantando na lagoa de Budiño, Porriño (PO); R. Costas.

ACROCEPHALUS SCHOENOAENUS Fulepa das xunqueiras Carricerín Común

- * Unha cita do seu paso de outono: 080892, 3 en Cospeito (LU); L.J.Salaverri.

ACROCEPHALUS ARUNDINACEUS Fulepa grande Carricero Tordal

- * 060692. 1 ave cantando na canle de Antela, Sandiás (OU); F. Arcos, C. Luciarte.

* A primeira do 93 foi escoitada na Lagoa de Vixán, Ribeira (CO) ó 260493; J. Mouriño. Dous meses mais tarde, ó 270693, escoitanse 3 aves cantoras nesta mesma lagoa; M.A. Conde, X.A. López.

- * 040893, Cría confirmada na lagoa de Traba, Laxe (CO); A. Rodríguez.

HIPPOLAIS POLYGLOTA Fulepa marela Zarcero Común

- * 290892, última en Cospeito (LU); L.J.Salaverri.
- * 070493, primeira en Soutadoiro, A Rua (OU); I. Munilla.

SYLVIA MELANOCEPHALA Papuxa cabecinegra Curruca Cabecinegra

Varias citas que ilustran a expansión da especie.

- * 070792, 1 macho en zona de labradío con monte baixo e numerosas silveiras; A Plancha, Malpica (CO); A.Bartolomé.

* 2 machos cantando detectados a cotío durante a primavera e mailo verán do ano 93, aínda que nesta tempada tampouco non se puido confirma-la cría; A Plancha, Malpica, (CO); A.Bartolomé.

- * 270193, 1 macho en silveira de solar urbano; Obsérvase varias veces a partir desta data e durante o mes de febreiro na Coruña; J.M.Fafián.

PHYLLOSCOPUS BONELLI Picafollas de Bonelli Mosquitero Papialbo

- * Derradeira cita do ano: 180993, 1 ave en Novefontes, Touro (CO); I. Munilla.

REGULUS REGULUS Estreliña das devesas Reyezuelo Sencillo

- * 150293, Dous xuntos no Monte Darca, Mondoñedo (LU); L.J.Salaverri

MUSCICAPA STRIATA Papamoscas cincento Papamoscas Gris

* Cría confirmada de esta ave escasa e de área de distribución moi restrinxida: 030793, Niño en furado de carballo; Entra adulto por dúas veces con ceba no peteiro, Mondoñedo (LU); L.J.Salaverri.

FICEDULA HYPOLEUCA Papamoscas negro Papamoscas Cerrojillo

* Cita de primavera: 160492, Unha ave en pequena reboleira da Serra de Queixa, Chandrexa (OU); I. Munilla, J.R. Rocha.

* No paso de outono en Santiago de Compostela, o primeiro foi visto o 170992; mentres que o último foi o día 300992; L.J.Salaverri.

* Varias datas do paso postnupcial do 93: 120893, Hervés, Carral (CO), I. Munilla. 190893; 1 en piñeiral, Monteferro, Nigrán (PO); A.Villarino. 020993, varios nos altos da Serra do Bocelo, Toques (CO) en áreas con Pyrus, I. Munilla, J. Giménez. 030993, 1 macho na alameda de Santiago, (CO); Asier Rodríguez. 180993, varios en Fao, Touro (CO), I. Munilla. Os últimos, xa algo tardíos, son do 171093, 1+1+1+1, en Ourense; A.Villarino.

SITTA EUROPAEA Piquelo azul Trepador Azul

* 030693, Niño en muro de bloques de cemento, o pé dunha carballeira. O buraco foi redondeado e parcialmente cuberto con lama. Aviión (OU); C.Cortizo.

ORIOIUS ORIOIUS Vichelocrego Oropéndola

* Primeiras observacións: 080592, 1 ave cantando en amieiros, Reigada, Monforte (LU); I. Munilla, R. Romero. 140592, parella, en Setefontes, Lalín (PO); M.A. Agulló.

* Derradeiras do ano: 020993, macho adulto en Visantofña, Santiso (CO), I. Munilla. 030993, macho adulto no barrio da Lonía, Ourense; A.Villarino.

LANIUS COLLURIO Picanzo vermello Alcaudón Dorsirrojo

* Na provincia de Lugo, o primeiro foi o 290592 en Aspera, Monforte; e o último en Cospeito o 190992; L.J.Salaverri.

LANIUS MINOR Picanzo pequeno Alcaudón Chico

* 11-140893, 1 ave en Paradela (OU); J. Torres.

LANIUS EXCUBITOR Picanzo real Alcaudón Real

Salientamo-las citas da metade occidental.

* 291192, 1 ave en Salcidos, A Guarda (PO); F. Arcos.

* 300792; 2 aves, Pardemarín, A Estrada (PO) ; A. Rodríguez.

* 020193, 1 ave nos agros de Manzegar, Antas de Ulla (LU); J. Mouriño.

LANIUS SENATOR Picanzo rebordá Alcaudón Común

Varias citas que poden axudar a coñece-la área de distribución da especie ademais de un, sempre interesante, dato de nidificación segura.

* 100592, 1 femia en Abavides, Trasmiras (OU); F. Arcos, C. Luciarte.

* 040792. Nidificación confirmada, femia cebando tres polos no encoro de S. Martiño, A Rúa (OU); F. Arcos, C. Luciarte.

* 180792. 4 aves pousadas xuntas na beira do río Limia, Porqueira (OU); F. Arcos, C. Luciarte.

* 230893. 1 xuvenil en Salcidos, A Guarda (PO); C. Vidal.

PICA PICA Pega Urraca

* 311292, Durmideiro nos tellados de Monterroso (LU) con mais de un cento de aves; J. Mouriño.

* 210693, Pica pica picando en Pica pica morta na estrada. Monforte (LU); J. Guitián.

PYRRHOCORAX PYRRHOCORAX Choia biquivermella Chova Piquirroja

* Varias citas de bandos numerosos: 120293, 18 na Area de Traba, Laxe (CO); C. Cortizo. 090392, 80 en Piornedo, Os Ancares (LU); J. Mouriño. 010792, 31 comendo nas dunas de Trece, Camariñas (CO); J. Mouriño.

* Resultados provisionais do traballo de investigación que se leva a cabo sobre a distribución e os efectivos da especie no país: Estímanse entre 225 e 310 aves na costa, sendo o núcleo mais importante o da Costa da Morte (20-60 parellas). Recompila J. Mouriño.

CORVUS CORAX Corvo carnazal Cuervo

* 150392, Concentración invernal: 14 xuntos en Mondoñedo (LU); L.J. Salaverri.

* 310392, Ataque a coello (*Oryctolagus cuniculus*) con infección aguda de míxomatose, na area de Rodas, Illas Cíes. O coello, presumiblemente cego non daba escapado, chegando incluso a entrar no mar; J. Mouriño, I. Munilla, P. Alonso, B. López.

* Dúas citas de fenoloxía da reprodución: 270592, niño con polos pequenos, A Fonsagrada (LU); C. Cortizo. 040792, Niño con polos, Sanxenxo (PO); A. Rodríguez.

* Citas de fenoloxía en Ourense: 180493, Chocando, A Rúa. 300593, tamén chocando en Manzaneda; C. Cortizo.

STURNUS UNICOLOR Estornión negro Estornino Negro

* 241193, Pequeno bando comendo froitos de *Pyracantha*, Esgos (OU); I. Munilla.

PASSER DOMESTICUS Pardal común Gorrión Común

- * 140993, Macho con albinismo parcial. O Castro, Vigo (PO); J.Estévez.

PETRONIA PETRONIA Pardal chiador Gorrión Chillón

Unha das primeiras citas de nidificación fóra do extremo sureste ourensán.

- * 2 colonias na área da enseada Umia-O Grove; cría confirmada de cando menos 10 parellas; A. Rodríguez.

- * 040793, 8 aves en Sanxenxo (PO) na beiramar; A. Rodríguez.

ESTRILDA ASTRILD Coraliño Pico de Coral

¿Engádesse unha especie exótica á avifauna galega?

- * 280892, 36 aves no esteiro do Miño, A Guarda (PO); C. Vidal.

FRINGILLA MONTIFRINGILLA Pimpín real Pinzón Real

Poucas citas da especie, pero que parecen suxerir que esta ave ha de pasar desapercibida entre bandos doutros frinxílicos máis comúns.

- * 130492, 1 macho xunto con bando de F. coelebs. Prados de Carballeda, Irixe (OU); M.A. Agulló.

- * 221293, 1 ave en compañía de outros frinxílicos en labradíos, Silleda (PO); R. Salvadores.

CARDUELIS SPINUS Pincouro Lúgano

- * 140393, Derradeira observación invernada ou paso. Mondoñedo (LU); L.J.Salaverri.

- * 241193, primeira cita de chegada: bando en Manzaneda, (OU); I. Munilla.

LOXIA CURVIROSTRA Bicotorto común Piquituerto Común

- * Varias observacións de outono nun parque urbán: 1 inmatureo o 140993; 1 macho, 1 femia e 3 inmatureos o 150993; 1 inmatureo o 220993; 1 inmatureo o 300993. En todos os casos, comendo sementes de Tuja; O Castro, Vigo (PO); J.Estévez.

- * 061293. 1 macho en Muíños (OU); J.L. Ucha.

COCCOTRAUSTES COCCOTRAUSTES Pimpín piñoneiro Picogordo.

Non houbo citas aparte das do extremo oriental ourensán.

- * 1992 e 1993: Observacións repetidas no val do Sil nos arredores de Cobas (OU) e A Barosa (LE); J. Guitian, M. Fuentes.

CALCARIUS LAPPONICUS Escribenta lapona Escribano Lapón

Auténtica rareza, a presente cita pódese considerar como excepcional.

* 191093, Mínimo de 4 aves, e posiblemente ata 12. Area de Baldaio, Carballo (CO); R. Salvadores.

EMBERIZA SCHOENICLUS Escribenta das canaveiras Escribano Palustre

Consideramos de interese calquera cita de nidificación da especie.

* 120693, cría posible na lagoa de Traba, Laxe (CO). A. Rodríguez.

MILIARIA CALANDRIA Trigueiro Triguero.

Varias citas de nidificación na Galicia occidental, onde esta ave non é doada de ver.

* Individuos cantando ó longo da primavera; Guimaráns, Ames (CO); J. Guitian.

* 060793, cría posible de varias parellas en Pardemarín, A Estrada (PO); A. Rodríguez.

* 020893, cría confirmada de varias parellas en Mercurín, Ordes (CO); I. Munilla.

LISTA DE AUTORES

(Por orde alfabética)

Miguel Angel Agulló Canda; Pedro Alonso Iglesias; Pilar Amezquita; Francisco Arcos Fernández; Saleta Arcos Fernández; M. Arias; Xosé Barcia Iglesias; Adrián Bartolomé Husson; Teresa Bermejo Mateo; C. Blanco; Salvatore Bongiorno; Víctor X. Cabaleiro; Antonio Callejo; Miguel Angel Conde Teira; Carlos Cortizo; Rafael Costas Rodríguez; Luc Ector; Javier Estévez Cortizo; José M. Fafián; Francisco José Fernández Gómez; Gabriel Fernandez Theotonio; Miguel Angel Fernández Martínez; Ana Fuentes Gutiérrez; Marcelino Fuentes; J. L. García Allut; Alberto Gil Carrera; Joaquín Gimenez de Azcárate; Serafín González Prieto; José Guitián Rivera; Javier Guitián Rivera; Pablo Guitián Rivera; Charo de la Huz Serrano; J. C. Laxe; Belén López Retorta; Jose Antonio López Sánchez; X. Lopez; Miguel López Caeiro; Javier Lorenzo Rumbao; Carlos Luciarde Pérez; Marian Mariño Casal; Jose Manuel Martínez Mariño; Alberto Monteagudo; Jorge Mouriño; Iago Mosquera Sánchez; Mercedes Mullet Abeledo; Ignacio Munilla Rumbao; Luis Navarro; Mª Paz Ondina Navarrete; X. L. Otero; Marcos G. Pousa; Francisco J. Purroy ; José Luis Rabuñal; Ramón F. Ramón Santiago; José Ramón Rocha; Alvaro Rodríguez Pomares; Asier Rodríguez Larrinaga; M. Rodríguez; R. Rodríguez; Rafael Romero Suances; Luis José Salaverri Leiras; Rafael Salvadores Ramos; Tito Salvadores Ramos; Alvaro Santos Pérez; Francisco Sierra Abraín; Pablo Sierra Abraín; José A. de Souza; L. Tapia del Río; Alfonso Theotonio Arenas; Mª Elena Theotonio Arenas; Francisco G. de la Torre; Javier Torres Goberna; José Luis Ucha Fernández; J. Velasco; César Vidal Rodríguez; Adrián Vigil; Antonio Villarino Gómez

AGRADECIMENTOS: Alfonso Vázquez Monjardín fixo a revisión lingüística do texto.

ANUARIO 1994:

Os datos deberán ser enviados a:

LUIS JOSE SALAVERRI LEIRAS.

R/S. Antonio, nº 6

MONDOÑEDO, 27748- LUGO

LEMBRANZA DE SALVATORE BONGIORNO

O pasado ano 1993 morreu en Fairfield (Connecticut, USA) Salvatore Bongiorno Panetieri. A noticia da súa morte repentina chegou ás poucas horas a Galicia, convertindo un inverno malo nun inverno pésimo para tódolos que o tratábamos.

Salvatore Bongiorno era profesor de Ecoloxía e director do Departamento de Bioloxía da Universidade de Fairfield. A súa docencia incluía dende hai anos un curso de ornitoloxía na citada universidade, no que os estudantes norteamericanos terminaban coñecendo a final do curso moitas cousas da avifauna de Galicia, mesturadas coa información sobre as aves da costa leste dos Estados Unidos.

A súa investigación estivo centrada en dous campos principais. Por un lado dedicouse a estudar diferentes aspectos da ecoloxía das marismas americanas (ecosistema polo que sentía un especial cariño), e por outro a traballar sobre diferentes aspectos da ecoloxía das aves. Neste segundo campo todos coñecedes o seu traballo de IBIS: " Land use and summer bird populations in northwestern Galicia, Spain", do ano 1982, no que por primeira vez se daba información sobre as comunidades de páxaros de Galicia e sobre o que supón para as aves a transformación dos bosques de carballo en plantacións de eucalipto.

Con se-lo seu traballo de ecólogo moi importante, non facemos esta lembranza por iso, senón pra recordar aquí a calidade humana de Salvatore e o seu profundo amor ás paisaxes galegas da costa e das serras. Casado con Consuelo Garcia Devesa, pasaba os seus meses de verán en Sardiñeiro (Fisterra) dende hai anos. Tanto no pobo, como nas relacións cos ornitólogos galegos, como na súa actividade divulgadora en Galicia a través de conferencias, coloquios, etc., sempre deixou ben clara a súa postura de conservacionista radical. Para el a conservación do medio natural (e en Galicia moi especialmente do bosque de carballos) era a tarefa máis bonita e importante que un home debe ter na cabeza. Desde estas modestas páxinas marcha un recordo rápido e directo para o ceo, lugar onde este bo cabaleiro debe estar acompañando ós páxaros capaces de voar máis alto.

ORNITOLOGO DO ANO

Coa intención de salienta-lo labor realizado polo ornitólogo que máis información envíe anualmente os Anuarios Ornitolóxicos Galegos, creamos (co permiso de todos e se vos parece ben) o PREMIO BONGIORNO ó Ornitólogo do Ano.

Cada ano, o responsable do anuario correspondente reunirá tódalas citas enviadas e nomeará no mesmo Anuario, ó agraciado co Premio Bongiorno do ano en cuestión. Recibirá o premio a persoa que teña enviado máis citas aceptadas. No caso de que varias persoas teñan enviado un número parecido de citas o responsable valorará a calidade das mesmas. A intención é o fomento da observación de aves e do Anuario a través dunha sa competencia (a ornitoloxía e unha das escasas actividades de cabaleiros que van quedando). Queda aberta a posibilidade de que tal distinción sexa entregada nunha pantagruélica cea colectiva.

De acordo coa información enviada este ano o premio BONGIORNO 1993 é para ALVARO RODRIGUEZ POMARES de Cambados. Noraboa.